

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-06-03

Diarienummer N165-1207/24

Handläggare

Ingrid Heinz

Telefon: 031-366 30 20

E-post: ingrid.heinz@socialsydvast.goteborg.se

Delegation av beslutanderätten med anledning av ny socialtjänstlag

Förslag till beslut

I socialnämnd Sydväst

1. Socialnämnd Sydväst delegerar beslutanderätten i ärenden enligt kapitel 10 i bifogad delegationsordning till socialnämndens individutskott.
2. Socialnämnd Sydväst delegerar beslutanderätten i ärenden rörande personal, ekonomi, administration, bistånd, LVU, lag om placering av barn i skyddat boende, LVM och familjerätt enligt kapitel 2–9 i bifogad delegationsordning till förvaltningsdirektören.
3. Socialnämnd Sydväst överlåter åt förvaltningsdirektören att vidaredelegera beslutanderätten till annan anställd.
4. Socialnämnd Sydväst antecknar att förvaltningsdirektören avser att vidaredelegera beslutanderätten till de befattningsnivåer som anges i bifogad delegationsordning, kapitel 2–9.
5. Socialnämnd Sydväst beslutar att beslut som fattas med stöd av vidaredelegation ska anmälas till förvaltningsdirektören som i sin tur anmäler besluten till nämnden.
6. Socialnämnd Sydväst beslutar att förändringarna i bifogad delegationsordning börjar gälla den 1 juli 2025.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 18 juni 2025.

Samråd

Samråd har skett i socialförvaltningarnas delegationsgrupp.

Bilaga

Förslag till ny delegationsordning för socialnämnden Sydväst Del 2-10

Ärendet

Den 1 juli 2025 träder den nya socialtjänstlagen (2025:400) i kraft. Den ersätter nuvarande socialtjänstlag (2001:453). Med anledningen av denna lagändring behöver delegationsordningen revideras i de delar som avser beslut enligt socialtjänstlag (2001:453).

Utöver detta finns behov av tillägg i delegationsordningen avseende lag om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna, utlänningslagen, insatsen *Bostad först*, avgifter för korttidsboende samt ändring av vidaredelegation till annan tjänsteperson gällande beslut om boende, stödboende, skyddat boende och öppenvårdsinsats.

Beskrivning av ärendet

Ny socialtjänstlag

Den 1 juli 2025 träder en ny socialtjänstlag (2025:400) i kraft. Den nya socialtjänstlagen syftar till att skapa en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Den förändrade lagen innebär till stora delar en redaktionell omarbetning av den nuvarande socialtjänstlagen. Den nya lagen har en annan struktur och ett modernare språk än den nuvarande lagen. Det innebär bland annat att den nya lagen delas in i avdelningar och kapitel och att paragraferna får en delvis ny inbördes placering. Syftet är en modern, enhetlig och lättillgänglig lag.

Nästan alla bestämmelser i den nuvarande socialtjänstlagen har förts över till den nya lagen, efter redaktionell och språklig omarbetning. Den nuvarande biståndsbestämmelsen i 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) delas upp i flera bestämmelser (11 kap. 1 § och 12 kap. 1 §) Även bestämmelsen om s.k. frivilligt bistånd i 4 kap. 2 § nuvarande socialtjänstlagen delas upp i två (11 kap, 4 § och 12 kap, 2 §). En del materiella ändringar i den nya lagen har dock skett i förhållande till nuvarande socialtjänstlagen. De materiella ändringarna handlar bland annat om:

- Socialtjänsten ska arbeta förebyggande och vara lätt tillgänglig.
- Kommunens ansvar för planering av insatser utvidgas till att omfatta hela socialtjänstens verksamhetsområde och att kommunen särskilt ska väga in behovet av tidiga och förebyggande insatser vid planeringen.
- Socialnämnden ska arbeta för att förebygga och motverka brottslighet.
- Socialnämnden får befogenhet att erbjuda vissa insatser utan individuell behovsprövning.
- Socialtjänstens verksamhet ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet.
- En uppgiftsskyldighet införs som innebär att socialnämnden kan begära uppgifter från utförare inom socialtjänsten för bland annat kvalitetssäkring och uppföljning.
- För att stärka barns rättigheter är vissa bestämmelser omformulerade i enlighet med Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen.

Delegation ny socialtjänstlag

Det har införts ett undantag i den nya socialtjänstlagen, från bestämmelserna i kommunallagen. Bestämmelsen medger ett undantag från bestämmelsen i 6 kap. 38 § 3 st kommunallagen (2017:725) om begränsning av möjligheten att delegera beslutanderätt. Det innebär att beslutanderätten i sådana ärenden som räknas upp i 30 kap. 6–10 §§ i ny socialtjänstlag får delegeras även om ärendet rör myndighetsutövning mot enskilda och är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Däremot finns begränsningar av delegationsrätten i 30 kap. 6–10 §§ i ny socialtjänstlag, som anger till vem beslutanderätten får delegeras, och 10 § i fråga om uppgifter enligt föräldrabalken.

Delegation till utskott

Nuvarande bestämmelser som reglerar hur socialnämnden får delegera rätten att besluta i vissa ärenden enligt socialtjänstlagen har förts över till den nya lagen, med den förändringen att det preciseras att uppdrag att besluta för nämndens räkning får ges till utskott i stället för till en särskild avdelning. Enligt nuvarande bestämmelse i 10 kap. 4 § socialtjänstlagen (2001:453) får beslutanderätten delegeras till ”en särskild avdelning som består av ledamöter eller ersättare i nämnden”. Uttrycket syftade i 1991 års kommunallag på utskott. Med 2017 års kommunallag blev det möjligt att enligt 6 kap. 37 § kommunallagen (2017:725) delegera beslutanderätten även till presidiet. Ett presidium består, enligt 6 kap. 21 § kommunallagen (2017:725), av nämndens ordförande samt en eller två vice ordföranden. Således omfattar uttrycket särskild avdelning i nuvarande socialtjänstlagens delegationsbestämmelser både utskott och presidium. För att bestämmelsen ska återfå sin ursprungliga omfattning pekar bestämmelsen ut utskott i stället för särskild avdelning.

I den nya socialtjänstlagen får fler beslut i ärenden enligt lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende delegeras till utskott. Det gäller beslut enligt följande:

- Beslut om umgängesbegränsning vid vård (14 § andra stycket LVU)
- Beslut om att hemlighålla den unges vistelseort vid vård (14 § andra stycket LVU)
- Beslut om umgängesbegränsning vid ett flyttningsförbud (31 § LVU)
- Beslut om att hemlighålla den unges vistelseort vid insatsen skyddat boende (5 kap. 4 § första stycket lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende)
- Beslut om umgängesbegränsning vid insatsen skyddat boende (5 kap. 4 § första stycket lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende)

Ny lag (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna

Riksdagen har beslutat om en ny lag som ger ett antal statliga myndigheter samt kommuner, regioner och skolor en skyldighet att både på begäran och på eget initiativ lämna uppgifter till Polismyndigheten och övriga brottsbekämpande myndigheter (Ekobrottsmyndigheten, Kustbevakningen, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket och Åklagarmyndigheten.) En uppgift ska dock inte lämnas ut om det finns en sekretessbestämmelse som är tillämplig på uppgiften och det står klart att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut. Uppgiftsskyldigheten ska inte gälla uppgifter som omfattas av hälso- och sjukvårdssekretess samt socialtjänstsekretess.

Genom lagen införs en skyldighet att på begäran lämna kontaktuppgifter om enskild person till de brottsbekämpande myndigheterna. Socialtjänsten och hälso- och sjukvården är inte undantagna för denna uppgiftsskyldighet. En kontaktuppgift ska dock inte lämnas om det finns sekretessbestämmelse och synnerliga skäl som talar för att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför brottsbekämpningens intresse av att uppgiften lämnas ut. Då lagen är ny behöver beslut av denna typ läggas till i delegationsordningen.

Ansökan om tidsbegränsat uppehållstillstånd för vissa barn enligt utlänningslagen

Enligt 5 kap. 15 c § utlänningslagen (2005:716) får socialnämnden ansöka hos Migrationsverket om tidsbegränsat uppehållstillstånd för barn som avses bli placerat här i landet enligt bestämmelserna i 22 kap. 7 § socialtjänstlagen (2025:400). Bestämmelsen rör barn som avses placeras i Sverige av en utländsk myndighet i enlighet med Bryssel II-förordningen eller Haagkonventionen. Beslut om denna typ av ansökan saknas i delegationsordningen och behöver därför läggas till.

Insatsen *Bostad först*

Bostad först är en metod för att möta hemlösa personers behov där bostaden är startpunkten för återhämtningsprocessen från ett liv i hemlöshet i stället för slutmålet när annan förändring har uppnåtts. Det är en evidensbaserad metod som riktar sig till personer i långvarig hemlöshet som har en komplex social problematik, ofta i kombination med samsjuklighet. Utgångspunkten är en fast och trygg bostad, vilket är en förutsättning för att deltagaren ska kunna ta emot stöd för sin återhämtningsprocess. När *Bostad först* beviljas fattar socialtjänsten två beslut som tillsammans utgör insatsen *Bostad först* – ett som rör bostaden och ett som rör stödinsatsen. Behov finns av att beslutanderätten för dessa beslut tydliggörs i delegationsordningen.

Avgifter för korttidsboende

Från och med 1 september 2025 kommer de regionala socialförvaltningarna att införa avgiftshandläggare för att hantera beslut om avgifter för insatsen korttidsboende. Då detta saknas i nuvarande delegationsordning behöver tillägg göras i kapitel 5.6 Ersättningar och avgifter.

Insats till boende, stödboende, skyddat boende och öppenvårdsinsats

Nuvarande bestämmelser om vidaredelegation till enhetschef föreslås ändras till 1:e socialsekreterare gällande insats till boende, stödboende, skyddat boende och öppenvårdsinsats för vuxna personer.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att nedanstående beslut enligt ny socialtjänstlag (2025:400) delegeras till individutskott:

- Beslut om umgängesbegränsning vid vård (14 § andra stycket LVU)
- Beslut om att hemlighålla den unges vistelseort vid vård (14 § andra stycket LVU)
- Beslut om umgängesbegränsning vid ett flyttningsförbud (31 § LVU)
- Beslut om att hemlighålla den unges vistelseort vid insatsen skyddat boende (5 kap. 4 § första stycket lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende)
- Beslut om umgängesbegränsning vid insatsen skyddat boende (5 kap. 4 § första stycket lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende)

Genom delegation till individutskott kan beslutsfattandet hållas inom en mer begränsad krets. Ändringen innebär också kortare handläggningstider samt mindre risk för att beslut behöver fattas av en ledamot (så kallade ordförandebeslut). Utifrån dessa aspekter är en delegation av dessa beslut till nämndens individutskott att föredra.

Förvaltningen föreslår att beslut om utlämnande av uppgift till brottsbekämpande myndigheter enligt lag (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna delegeras till förvaltningsdirektör som avser att vidaredelegera beslutanderätten till 1:e socialsekreterare respektive enhetschef enligt bilaga.

Bestämmelsen om utlämnande av kontaktuppgifter är avsedd att ge brottsbekämpningen en enkel tillgång till adresser, telefonnummer eller jämförbara uppgifter. Ett utlämnande ska inte kräva någon mer komplicerad bedömning av den myndighet som förfogar över uppgifterna och endast om det finns synnerliga skäl kan en innehavare av informationen avstå från att lämna ut en uppgift (exempelvis uppgifter om personer med skyddade personuppgifter). Därför bör beslutet delegeras till tjänsteperson för att kunna hantera utlämnandet snabbt och enkelt. Bestämmelsen som innebär en skyldighet för kommuner att lämna ut en uppgift till en brottsbekämpande myndighet, om uppgiften behövs i den brottsbekämpande verksamheten, gäller inte för uppgifter som omfattas av socialtjänstsekretess. För att utlämnandet ska kunna ske enkelt bör det delegeras till tjänsteperson.

Förvaltningen föreslår att beslut enligt 5 kap. 15 c § Utlänningslag (2005:716), om ansökan hos Migrationsverket om tidsbegränsat uppehållstillstånd för barn som avses bli placerat här i landet enligt 22 kap. 17 § ny socialtjänstlag (2025:400), delegeras till förvaltningsdirektör som avser att vidaredelegera beslutanderätten till enhetschef.

Förvaltningen föreslår att beslut om insatsen *Bostad först* enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlag (2025:400) delegeras till förvaltningsdirektör som avser att vidaredelegera beslutanderätten till 1:e socialsekreterare.

Förvaltningen föreslår att beslut om avgifter för korttidsboende enligt socialtjänstlag (2025:400) delegeras till förvaltningsdirektör som avser att vidaredelegera beslutanderätten till avgiftshandläggare respektive enhetschef enligt bilaga.

Förvaltningsdirektör avser att ändra vidaredelegationen från enhetschef till förste socialsekreterare för insatser om boende, stödboende, skyddat boende och öppenvårdsinsats gällande vuxna personer.

Övriga förändringar är av redaktionell karaktär som en anpassning till den nya lagstiftningen.

Anna Hedenström

Annika Ljungh

Avdelningschef Stab och kommunikation Förvaltningsdirektör